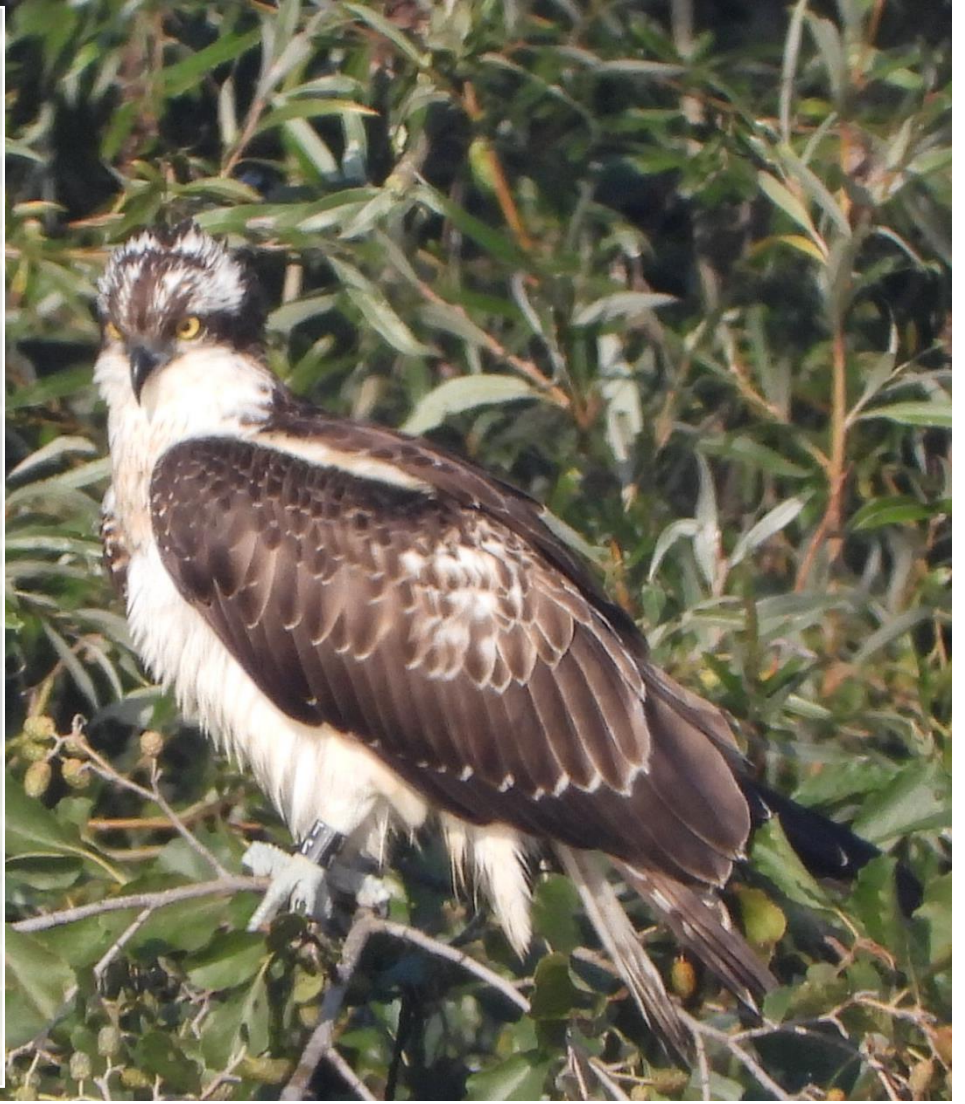

Vogels van het Meggelveld

E. van Asseldonk

2020-2022

Stichting Koekeloere
Hofstraat 7
6019CB Wessem
info@stichtingkoekeloere.nl

Vogels van het Meggelveld 2020-2022

Ernest van Asseldonk

Stichting Koekeloere/ Wessemaart 2023

Foto omslag: Gekleuringde Visarend Meggelveld 30 september 2022. Vogel als nestjong geringd op 05.07.2022 in Aremark gelegen in de Noorse provincie Viken, Noorwegen.

Fotomateriaal: E. van Asseldonk

Inhoud

Samenvatting.....	3
Inleiding	4
Methode	4
De resultaten	4
Rode lijst soorten	5
Waargenomen vogelsoorten 2020-2022	6
Literatuur	11

Samenvatting

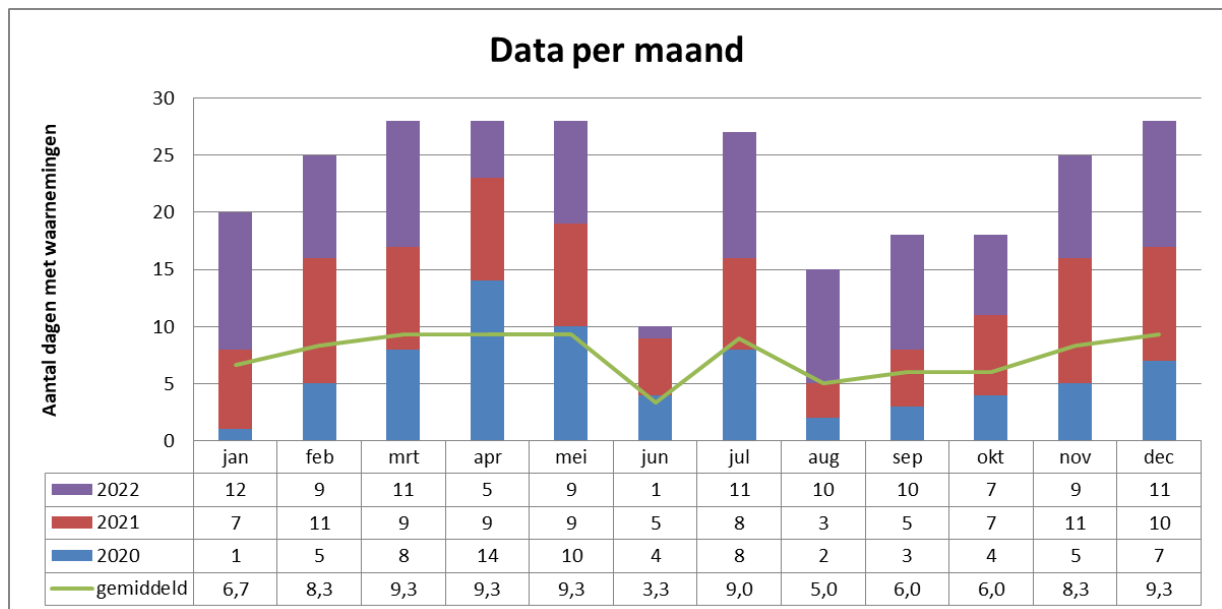
In 2020 is een start gemaakt met een vijfjarig project waarin zoveel mogelijk gegevens worden verzameld over de flora en fauna van het Meggelveld-Wessem, gemeente Maasgouw. In dit verslag wordt een overzicht gepresenteerd van de vogels van het Meggelveld in de periode 2020-2022. In deze periode zijn in totaal 127 soorten vogels in het Meggelveld aangetroffen. Het betreft 58 soorten broedvogels en 58 soorten niet-broedvogels/overwintersaars. Elf soorten werden alleen overvliegend waargenomen.

Inleiding

In 2020 is gestart met een project met als doel zoveel mogelijk gegevens te verzamelen over de flora en fauna van het Meggelveld-Wessem, gemeente Maasgouw. Dit verslag geeft een overzicht van alle vogelwaarnemingen van de auteur in de periode 2020 tot en met 2022 in het Meggelveld. Het verslag borduurt verder op de rapportage van vorig jaar, zie VAN ASSELDONK (2022a).

Methode

De vogelwaarnemingen zijn verzameld tijdens gerichte bezoeken in het kader van een broedvogelmonitoring in 2020 (VAN ASSELDONK, 2022b) en frequente wandelingen. Het gebied ligt op loopafstand van het huisadres van de auteur en wordt vrijwel wekelijks bezocht. Tijdens ieder bezoek worden alle vogelwaarnemingen ingevoerd. Het gebied is in de periode 2020-2022 minimaal één en maximaal veertien keer per maand bezocht [figuur 1]. Hierin zijn ook de bezoeken meegenomen ten behoeve van de broedvogelmonitoring in 2020. Het gemiddeld aantal bezoeken per maand varieert van 3,3 in de maand juni (vakantiemaand) en 9,3 bezoeken in diverse andere maanden van het jaar.

Figuur 1: Het aantal data per maand waarop gegevens zijn ingevoerd in 2020-2022

De resultaten

In 2020-2022 zijn in totaal 127 soorten vogels in het Meggelveld aangetroffen, 23 soorten meer dan in de periode 2020-2021. Het betreft 58 soorten broedvogels en 58 soorten niet-broedvogels/overwintersaars. Elf soorten werden alleen overvliegend waargenomen [Figuur 2, Tabel 1]. Vanaf 2000 zijn 150 soorten vogels in het gebied aangetroffen (bron waarneming.nl), waarvan 138 soorten door de auteur zelf.

Er is een groot verschil tussen het aantal waargenomen exemplaren in 2020, 2021 en 2022. Dit heeft meerdere oorzaken. Ten eerste het verschil in aantal waarneemdagen, het aantal waarneemdagen in 2021 en 2022 zijn groter, met meer exemplaren tot gevolg. Een tweede reden is dat de resultaten van de broedvogelmonitoring 2020 niet integraal zijn overgenomen op waarneming.nl. Het soortenspectrum per karteerronde is wel ingevoerd, maar niet van alle territoria. Dit levert minder

exemplaren op in 2020. In 2021 en 2022 is geen broedvogelkartering uitgevoerd, maar zijn wel zoveel mogelijk waarnemingen genoteerd. Een derde reden is, dat er eind 2021, begin 2022 grote aantallen vinkachtigen en eenden in het gebied aanwezig waren waardoor de aantallen sterk zijn gestegen.

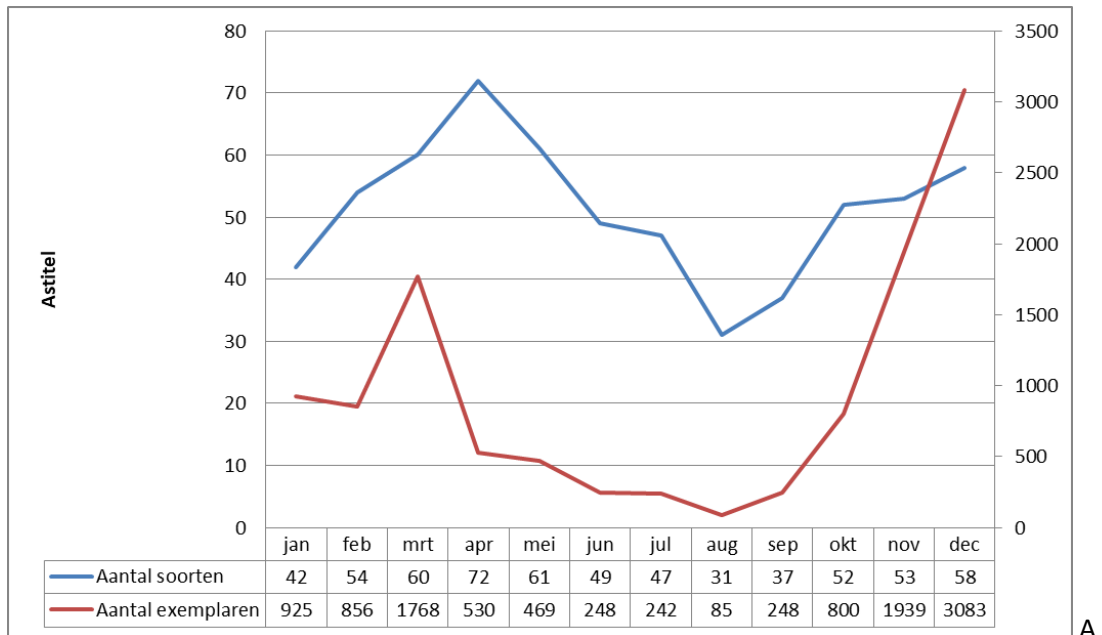
2020-2022:	
Aantal waarneemdata totaal	270 (165)
2020	71
2021	94
2022	105
Aantal soorten vogels totaal	127 (104)
- Niet broedvogels pleisterend	58 (43)
- Broedvogels	58 (57)
- Alleen overvliegend	11 (4)
Aantal exemplaren:	32905 (11197)
2020	2358
2021	8839
2022	21708
Rode lijst NL – Vogels 2016	
- Kwetsbaar	5 (5)
- Gevoelig	5 (5)
Vogels totaal periode 2000-2021	
- eigen materiaal	138 (111)
- waarneming.nl (03-03-2023) , incl waarnemingen van derden	150 (132)

Figuur 2: Overzicht van waarneemdata, aantal soorten vogels in de periode 2020-2022. Tussen haken de vastgestelde aantallen in de periode 2020-2021.

Het soortenspectrum krijgt steeds meer vorm. In figuur 3 is het verschil zichtbaar tussen de periode 2020-2021(A) en de periode 2020-2022(B). Varieerde het aantal soorten in de eerste periode tussen de 31-72 soorten per maand, in de tweede periode lag dit aantal tussen de 50-76 soorten per maand.

Rode lijst soorten

In 2020-2021 zijn tien soorten broedvogels aangetroffen die op de Rode lijst 2016 van broedvogels staan (KLEUNEN et al., 2017). Het betreft vijf soorten uit de categorie 'Kwetsbaar' (Boomvalk, Torenavalk, Koekoek, Nachtegaal en Wielewaal) en vijf soorten uit de categorie 'Gevoelig' (Gele Kwikstaart, Grauwe vliegenvanger, Spotvogel, Matkop en Kneu). Voor vele van bovengenoemde soorten geldt dat ze direct of indirect gebrek hebben aan voedsel, met name rupsen, verdroging en intensivering van de landbouw. Er zijn in de periode geen nieuwe soorten uit de Rode lijst bijgekomen.

Figuur3: Aantal soorten en exemplaren vogels per maand in de periode 2020-2021 (A) en periode 2020-2022 (B) op basis van waarnemingen van de auteur.

Waargenomen vogelsoorten 2020-2022

In tabel 1 worden alle soorten weergegeven die in de periode 2020-2022 zijn aangetroffen. Ook is zichtbaar welke soorten als broedvogel in het Meggelveld aanwezig zijn. Bijzonder is de vestiging van een Cetti's zanger in het gebied [figuur 4]. De soort is voor het eerst opgemerkt op 23 juli 2022 en is zeker tot het eind van het jaar in het gebied aanwezig geweest. De zang is karakteristiek en onmiskenbaar. De soort breidt zich de laatste jaren in Nederland steeds verder uit.

	Status	Rode lijst	2020	2021	2022	Totaal	Bijzonderheden
Futen (Podicipedidae)							
Dodaars	B		17	13	35	65	
Fuut	NB		2			2	
Aalscholvers (Phalacrocoracidae)							
Aalscholver	NB		34	88	80	202	vondst (dood) 2
Reigers (Ardeidae)							
Blauwe Reiger	B		27	51	457	535	
Grote Zilverreiger	NB		11	38	194	243	
Roerdomp	NB				1	1	
Ooievaars (Ciconiidae)							
Ooievaar	OVL			4		4	
Ibissen en Lepelaars (Threskiornithidae)							
Lepelaar	OVL			2		2	
Eenden, Ganzen en Zwanen (Anatidae)							
Brilduiker	NB		3			3	
Grauwe Gans	B		70	315	751	1136	vondst (dood) 1
Grote Canadese Gans	B		33	90	137	260	
Grote Zaagbek	NB				7	7	
Knobbelzwaan	B		78	236	516	830	
Zwarte Zwaan	NB				3	3	
Kolgans	OVL			20		20	
Krakeend	B		151	1050	1219	2420	
Kuifeend	B		122	275	354	751	
Nijlgans	B		43	65	275	383	
Slobeend	NB		3	97	209	309	
Smient	NB			3	1	4	
Tafeleend	NB		4	10	12	26	
Wilde Eend	B		143	314	1293	1750	
Zomertaling	NB				1	1	
Wintertaling	NB		159	296	547	1002	prooi (dood) 1
Parkeend	NB				2	2	
Wouwen, Haviken en Arenden (Accipitridae)							
Bruine Kiekendief	NB			1	1	2	
Buizerd	B		19	39	113	171	
Wespendief	NB				3	3	
Havik	B		5	11	17	33	
Rode Wouw	NB		1			1	
Sperwer	NB		4	6	16	26	
Visarenden (Pandionidae)							
Visarend	NB			1	1	2	(kleur)ringdragend 1
Caracara's en Valken (Falconidae)							
Boomvalk	B	KW	7	2	3	12	
Torenvalk	B	KW	4	5	16	25	
Hoenders (Phasianidae)							
Fazant	B		4	7	73	84	
Patrijs	NB			24		24	
Rallen, koeten en waterhoentjes (Rallidae)							
Meerkoet	B		113	694	1020	1827	vondst (dood) 1
Waterhoen	B		17	24	177	218	
Waterral	NB		6	41	109	156	
Strandlopers en snippen (Scolopacidae)							
Houtsnip	NB			3	6	9	
Watersnip	NB			3	1	4	
Witgat	NB		4	1	3	8	
Oeverloper	NB				2	2	
Groenpootruiter	NB				1	1	

	Status	Rode lijst	2020	2021	2022	Totaal	Bijzonderheden
Kieviten en Plevieren (Charadriidae)							
Kievit	OVL				19	19	
Meeuwen, Sterns en Schaarbekken (Laridae)							
Kokmeeuw	OVL				3	3	
Stormmeeuw	OVL				1	1	
Visdief	NB				7	7	
Duiven (Columbidae)							
Holenduif	B		10	11	262	283	
Houtduif	B		114	131	1015	1260	
Turkse Tortel	NB				23	23	
Koekoeken (Cuculidae)							
Koekoek	B	KW	9	9	16	34	
Kerkuilen (Tytonidae)							
Kerkuil	NB		1			1	
Uilen (Strigidae)							
Bosuil	B		2			2	
Ransuil	NB		1			1	
Gierzwaluwen (Apodidae)							
Gierzwaluw	NB			1	2	3	
IJsvogels (Alcedinidae)							
IJsvogel	B		51	28	56	135	
Spechten (Picidae)							
Groene Specht	B		10	34	107	151 prooi (dood)	1
Grote Bonte Specht	B		24	77	240	341 prooi (dood)	2
Middelste Bonte Specht	NB				1	1	
Kleine Bonte Specht	B		11	21	29	61	
Zwarte Specht	NB			1	3	4	
Leeuweriken (Alaudidae)							
Boomleeuwerik	OVL		4	2	1	7	
Veldleeuwerik	OVL				63	63	
Zwaluwen (Hirundinidae)							
Boerenzwaluw	NB			12	449	461	
Huiszwaluw	NB		2		3	5	
Oeverzwaluw	NB		3		23	26	
Piepers en Kwikstaarten (Motacillidae)							
Gele Kwikstaart	B	GV	2		8	10	
Boompieper	OVL				1	1	
Graspieper	NB			6	13	19	
Grote Gele Kwikstaart	NB			10	23	33	
Witte Kwikstaart	NB		2	3	18	23	
Winterkoningen (Troglodytidae)							
Winterkoning	B		25	90	523	638	
Heggenmussen (Prunellidae)							
Heggenmus	B		13	38	132	183	
Vliegenvangers (Muscicapidae)							
Grauwe Vliegenvanger	B	GV	12	9	39	60	
Nachtegaal	B	KW	9	5	5	19	
Blauwborst	NB				2	2	
Roodborst	B		19	102	613	734	
Roodborsttapuit	B		7		13	20	
Zwarte Roodstaart	NB			1		1	
Gekraagde Roodstaart	B				2	2	

	Status	Rode lijst	2020	2021	2022	Totaal	Bijzonderheden
Lijsters (Turdidae)							
Koperwiek	NB		101	267	831	1199	
Kramsvogel	NB		13	25	363	401	
Merel	B		21	112	497	630	
Zanglijster	B		17	36	204	257	
Grote lijster	NB				2	2	
Boszangers (Phylloscopidae)							
Fitis	B		1	7	4	12	
Fluiter	NB		1			1	
Tjiftjaf	B		19	60	352	431	
Goudhanen (Regulidae)							
Goudhaan	NB		9	6	5	20	
Vuurgoudhaan	NB		1		8	9	
Grasmussen (Sylviidae)							
Braamsluiper	B		4	3	4	11	
Grasmus	B		37	32	50	119	
Tuinfluiter	B		23	20	49	92	
Zwartkop	B		10	46	209	265	
Rietzangers (Acrocephalidae)							
Bosrietzanger	B		7	4	12	23	
Kleine Karekiet	B		35	40	113	188	
Spotvogel	B	GV	12	24	27	63	
Sprinkhaanzangers (Locustellidae)							
Snor	NB		1			1	
Struikzangers (Cettiidae)							
Cetti's Zanger	NB				20	20	
Staartmezen (Aegithalidae)							
Staartmees	B		43	130	361	534	
Mezen (Paridae)							
Koolmees	B		22	117	424	563	
Matkop	B	GV	3	9	37	49	
Pimpelmees	B		34	157	604	795	
Boomklevers (Sittidae)							
Boomklever	B		38	80	166	284	
Boomkruipers (Certhiidae)							
Boomkruiper	B		32	88	299	419	
Wielewalen en Vijgvogels (Oriolidae)							
Wielewaal	B	KW	3		13	16	
Kraaien en Gaaien (Corvidae)							
Ekster	NB		1	4	41	46	
Gaai	B		6	51	123	180	
Raaf	OVL				2	2	
Roek	OVL				2	2	
Kauw	NB			5	57	62	
Zwarte Kraai	B		30	43	305	378	
Spreeuwen (Sturnidae)							
Spreeuw	B		21	162	822	1005	
Mussen (Passeridae)							
Huismus	NB		1	4	4	9	

	Status	Rode lijst	2020	2021	2022	Totaal	Bijzonderheden
Vinken (Fringillidae)							
Appelvink	NB		10	5	28	43	
Goudvink	NB			1	6	7	
Groenling	B		9	28	160	197	
Keep	NB		2	63	12	77	
Kleine Barmsijs	NB			7	2	9	
Kneu	B	GV	10	27	114	151	
Kruisbek	NB				3	3	
Putter	B		83	256	672	1011	
Sijs	NB		211	1772	2183	4166	
Vink	B		57	698	1089	1844	
Gorzen (Emberizidae)							
Geelgors	NB		1	1	2	4	
Rietgors	B		14	28	53	95	

Status:

NB - Niet broedvogel

B - Broedvogel

OVL - Overvliegend

Rode lijst

KW - Kwetsbaar

GV - Gevoelig

Tabel 1: Vogels, waargenomen in het Meggelveld, in de periode 2020-2021.

Figuur 4. Cetti's zanger, Meggelveld 24 juli 2022. De soort heeft een karakteristieke en soms harde zang. Cetti's zangers laten zich echter niet vaak zien. De foto van deze vogel was een 'lucky shot'. De zanger zat onder een juveniele Blauwborst waar op dat moment de aandacht naar uit ging. De vogel is pas 'ontdekt' na het bewerken van de foto's van de Blauwborst.

Literatuur

ASSELDONK, E. VAN. 2022a. Vogels van het Meggelveld 2020-2021. Stichting Koekeloere. Wessem. Eigen uitgave jan 2022.

ASSELDONK, E. VAN, 2022b. Basisrapport broedvogels Meggelveld 2020, Eigen uitgave Stichting Koekeloere. Rapport 2022/04

